

УДК 374.7.013(477.42)

В. Кузьменко,

заступник директора з навчально-виховної роботи

Вацлавпільської гімназії Пулинського району Житомирської області

ПРОЄКТУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГА В МЕЖАХ РЕГІОНАЛЬНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ

Реформування освіти – це вимога часу. Змінюється все: світ, час, люди, школа, а з цими змінами виникають запити на нові послуги, зокрема послуги з професійного розвитку педагогічних працівників як ключових людей в системі освіти.

Увага до професійного розвитку педагогічних працівників є важливою умовою управління закладом освіти, потребує координації та активізації зусиль адміністрації та педагогічного колективу. Такі процеси реалізуються у Вацлавпільській гімназії Пулинського району Житомирської області.

На сьогоднішній день Вацлавпільська гімназія – це заклад освіти, що сприяє процесам побудови індивідуальної освітньої траєкторії професійного розвитку педагогів, максимально урахує можливості та пропозиції сфери підвищення кваліфікації педагогічних працівників, зокрема щодо участі в різноманітних семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, засіданнях творчих груп тощо, та потребам закладу і його педагогічних працівників.

У цій площині завданнями гімназії стають збереження, розбудова та розвиток єдиного освітньо-методичного простору на території обслуговування; забезпечення ефективного та якісного методичного супроводу освітнього процесу; створення оптимальних умов для професійного удосконалення, фахового росту та розвитку педагогічних працівників; забезпечення освітніх та культурно-освітніх потреб учасників освітнього процесу; формування позитивного іміджу педагогічної діяльності; супровід процесу оперативного реагування педагогів на виклики реформи галузі та реалізації Концепції «Нова українська школа».

Реалізація таких завдань базується на нашому розумінні того, що сучасна освіта потребує високопрофесійного, ефективного, активного, успішного педагога, який впроваджує інновації, використовує сучасні педагогічні технології, оперує сучасними та традиційними формами, методами та засобами

навчання. Саме тому підвищення якості безперервного професійного розвитку педагогічних працівників, їхньої педагогічної майстерності – пріоритетні завдання методичної роботи гімназії, які закладені в Програмі розвитку Вацлавпільської гімназії на 2020–2022 рр.

З метою реалізації завдань і заходів з виконання Програми розвитку Вацлавпільської гімназії на 2020–2022 рр., запровадження системного підходу до організації роботи педагогічних працівників закладу над методичною проблемою «Особистісне зростання вчителя в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа», підвищення професійної компетентності педагогічних працівників та залучення їх до дослідно-експериментальної роботи Вацлавпільській гімназії, згідно з рішенням колегії управління освіти і науки облдержадміністрації від 30.04.2020 року за № 2/2, наказу Житомирської обласної державної адміністрації від 30.04.2020 року за № 97 наданий статус експериментального загальноосвітнього навчального закладу регіонального рівня з проведення дослідно-експериментальної роботи на тему «Проектування індивідуальної освітньої траєкторії професійного розвитку педагога».

У ході проведення дослідно-експериментальної роботи впродовж 2020–2021 років у закладі було заплановано та проведено значну кількість заходів. Насамперед відбувалося коригування змісту та структури загальної теми дослідження; вивчення та дослідження прогресивного досвіду з питань самоосвіти педагогічних працівників.

Вибудовано структуру участі педагогів у дослідно-експериментальній роботі – творчі групи. Розроблено та затверджено Положення про творчі групи гімназії (наказ № 86-о від 19.10.2020 року), структура якого включає: загальні положення, завдання творчих груп, права членів творчих груп, напрями і зміст діяльності та звітність. Створено чотири творчі групи для роботи над науково-методичними проблемними темами: «Нова українська школа», «Сучасний урок», «Впровадження ІКТ в освітній процес», «Школа молодого вчителя» (наказ № 87-о від 19.10.2020 року); затверджено керівників та склад творчих груп, зокрема «Нова українська школа» – 5 педагогів, керівник – Грибан Наталія Миколаївна, вчитель початкових класів, спеціаліст I кваліфікаційної категорії; «Сучасний урок» – 9 вчителів, керівник – Грибан Михайло Петрович, заступник директора з НВР, учитель хімії, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший вчитель; «Впровадження ІКТ в освітньому процесі» – 12 учасників, керівник – Сівченко Юлія Миколаївна, вчитель інформатики, спеціаліст II категорії; «Школа молодого вчителя» – 2 педагоги, керівник – Кузьменко Володимир Анатолійович, заступник директора з НВР, вчитель зарубіжної літератури, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, «старший вчитель» (накази № 87-о – 91-о від 19.10.2020 року).

Слід зазначити, що вибір творчої групи педагога гімназії здійснили самостійно. На підставі проведеного адміністрацією опитування вони обрали ті творчі групи, за напрямками яких вони б хотіли працювати, вдосконалювати свою педагогічну майстерність та вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію.

Початковий етап дослідно-експериментальної роботи передбачав проведення анкетування вчителів «Самооцінювання готовності педагога до самоосвіти». Анкета включала наступні компоненти: мотиваційний, когнітивний, морально-вольовий, організаційний, здатність до самоуправління в педагогічній діяльності, комунікативні здібності.

Результати проведеного анкетування показали, що низький рівень самооцінювання готовності до самоосвіти у педагогів відсутній, середній рівень – у 8 учителів, високий – у 12 (таблиця 1).

Таблиця 1

Таблиця результатів анкетування за компонентами в %

№ з/п	Назва компонента	Рівень готовності педагога до самоосвіти у %		
		високий	середній	низький
1	Мотиваційний	80	20	0
2	Когнітивний	75	25	0
3	Морально-вольовий	80	20	0
4	Гностичний	60	40	0
5	Організаційний	55	45	0
6	Здатність до самоуправління	60	40	0
7	Комунікативні здібності	75	25	0

З метою аналізу стану професійних потреб та інтересів проведено опитування педагогів щодо проблемних питань, які вони хотіли б розглянути на засіданнях творчих груп та які компетентності вдосконалити. Результати надали, по-перше, можливості керівникам творчих груп врахувати побажання педагогічного колективу та внести пропозиції в робочі плани засідань творчих груп, по-друге, педагоги гімназії склали плани самоосвіти, розробили індивідуалізовану систему планування методичної роботи у міжтестастаційний період, розпочали роботу над створенням власних портфоліо.

Отже, колектив гімназії розпочав практичний етап реалізації дослідно-експериментальної роботи. У перспективі – побудова інноваційної моделі професійного розвитку педагогічних працівників Вацлавпільської гімназії, яка урахувала б потреби закладу у компетентних фахівцях, вільних у виборі змісту, форм, термінів та обсягів навчання, більш мобільною у порівнянні з традиційною моделлю підвищення кваліфікації, впливала б на результативність професійної діяльності, а отже, на якість освітньої діяльності у гімназії.